

Hacizli bir markanın devri mümkündür ve devredilen bu tip markanın talep etmesi halinde yeni sahibi adına tescil edilmesi zorunludur.

Taraflar arasındaki davanın Ankara 4.Asliye Ticaret Mahkemesince görülerek verilen 16.12.1998 tarih ve 1998/46 – 1998/1063 sayılı kararın Yargıtay’ca incelenmesi duruşmalı olarak davacı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için belirlenen 07.03.2000 günde davacı avukatı A.Suat Urfalier ile davalı avukatı Aytekin Şener gelip, temyiz dilekçesinin de süresinde verildiği anlaşıldıktan ve duruşmada hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakılmıştı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi Harun Kara tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, dava dışı Meysu AŞ.nin sahibi bulunduğu 10 adet marka haklarını müvekkiline devrettiği halde, müvekkili tarafından yapılan tescil başvurusunun davalı TPE tarafından haksız olarak reddedildiğini ileri sürerek, markaların davacı adına tesciline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı TPE vekili cevabında, markalar üzerinde farklı icra takipleri ve haciz şerhleri bulunduğunu, menkul hükmünde olan markalar ile ilgili İİK.nun 86.maddesi gereğince red talebinin yerinde olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia ve savunmaya, toplanan delillere nazaran, MK.nun 686 ve 796.maddeleri ile 556 sayılı KHK.nin 15.maddeleri birlikte değerlendirildiğinde marka hakkının menkul niteliğinde olup, İİK.nun 86/1.maddesi hükmü gereğince, alacaklının ve icra memurunun müsadese alınmaksızın mahcuz mallarda tasarruf edilemeyeceği, bu itibarla hacizli markaların tescil başvurusunun reddinde isabetsizlik bulunmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Karar, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere davadaki uyuşmazlığın odak noktası üzerine haciz işlemi uygulanmış markanın, devir sebebi ile devir alan kimse adına tescili için haciz alacaklılarının bu devre muvafakatlarının aranıp aranmayacağı hususunu oluşturmaktadır.

Dosya kapsamından, dava dışı Meysu AŞ. tarafından dava konusu markaların noter tasdikli sözleşme ile davalı Meytad AŞ.ye devir edildiği, bu devir sözleşmesine dayanılarak davacı tarafından bu markaların adlarına tescili için davalı TPE’ye başvurulduğu, davalı tarafından, marka sicilleri üzerinde çeşitli icra daireleri aracılığı ile haciz şerhi koydurulduğu bu durumda İİK.nun 86 ncı maddesi hükmü uyarınca alacaklının muvafakati ve icra müdürlerinin müsadese olmadan marka devrinin yapılamayacağı gerekçesiyle davacı talebinin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda uyuşmazlığın çözümü İİK.nun 86 ncı maddesinin markalar hakkında da uygulanıp, uygulanmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Öncelikle, belirtmek gerekir ki, marka ve ayırt edici ad ve işaretler maddi bir varlığa sahip bulunmamaktadır. Bu nedenle yani bir eşya niteliğini haiz olmadığından zilyetliğe de konu olamazlar. (Bkz.Prof.Dr.Ü.Tekinalp, Fikri Mülkiyet Hukuku, İst.1999 sh.68., Prof.Dr.S.Arkan, Marka Hukuku, Ank.1997 sh.1 vd.) Bunun sonucu olarak da üzerinde zilyetlik oluşturabilinen menkullerden sayılması da mümkün değildir. O halde,

ilk bakışta belirlenebileceği gibi menkul mallarla sınırlı İİK.nun 86 ncı maddesi markalar bakımından uygulama alanı bulamaz. Nitekim, kanun koyucu da bu amaçla 556 sayılı KHK.nin 19 ncu maddesinde markaların haczini özel olarak düzenlemiş ve İİK.nun haciz yolu ile takipteki 86 ncı maddesine yollama yapmadan, markaların işletmeden bağımsız olarak haczedilebileceği ve haczin sicile kayıt ve keyfiyetin yayınlanacağını öngörmüştür. Yasa koyucunun bu düzenleme ile yetinmesi çok doğaldır. Zira, menkul mallarla ilgili İİK.nun 86/1 nci maddesinin getirdiği tasarruf yetkisini sınırlama, o menkul malın zilyet değiştirmesi halinde alacaklının bundan zarar görmesini önlemeye yöneliktir. Sicile kayıtlı ve devir işlemleri de ancak sicil üzerinden oluşabilecek marka hakkı bakımından bu sınırlandırmaya gerek yoktur. Haczin sicile şerhi ile o markayı devir alacak kişilerin bu yükümlülükle marka hakkını üzerlerine aldıklarının kabulü gerekir. Bu durumda da haciz alacakların devir işleminden, devir alan kimse bakımından da onu bağlayacak diğer bir deyişle haciz prosedürü işlemeye devam edecektir.

556 sayılı KHK.nin tescil red sebeplerini sayan 7 ve 8 nci maddelerinde de bu yönde bir hüküm bulunmadığına göre, mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken, yukarıda değinilen hususları dikkate almayan gerekçelerle davanın reddine karar verilmiş olması isabetsiz görülmüş ve kararın davacı yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 09.03.2000 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

(11. HD, 09.03.2000, E. 1999/8623, K. 2000/2232– FMR Cilt II, Sayı:2002/1)